

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

14.01.2016 № 13

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
03 лютого 2016 р.
за № 183/28313

Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам

{Із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 174 від 06.02.2017 № 322 від 17.03.2021 }

Відповідно до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 656 «Деякі питання реалізації статті 54 Закону України «Про вищу освіту» **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Порядок присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти України від 13 листопада 1997 року № 406 «Про Порядок розгляду атестаційних справ про присвоєння вчених звань професора і доцента», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22 грудня 1997 року за № 616/2420.
3. Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації (Криштоф С.Д.) забезпечити подання на державну реєстрацію цього наказу до Міністерства юстиції України в установленому законодавством порядку.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Гевка А.Є.

Міністр

С. Квіт

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
14.01.2016 № 13

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
03 лютого 2016 р.
за № 183/28313

ПОРЯДОК

присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам

{У тексті Порядку та додатків до нього слова «вищий навчальний заклад» в усіх відмінках і формах числа замінено словами «заклад вищої освіти» у відповідному відмінку і числі згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм присвоєння науковим і науково-педагогічним працівникам вчених звань вченими радами закладів вищої освіти або вченими (науково-технічними) радами наукових установ (далі – вчені ради), основні критерії оцінки їх науково-педагогічної або наукової діяльності, а також порядок позбавлення вчених звань.

2. Рішення про присвоєння вчених звань професора, доцента та старшого дослідника (далі – вчені звання) науковим і науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти та наукових установ приймаються вченими радами.

Рішення про присвоєння вчених звань науково-педагогічним працівникам вищих духовних навчальних закладів може прийматися вченими радами вищих духовних навчальних закладів, статуту (положення) яких зареєстровані у встановленому законодавством порядку та які пройшли процедуру ліцензування освітньої діяльності, за умови дотримання вимог, встановлених цим Порядком.

3. Рішення вченої ради наукової установи про присвоєння вченого звання професора працівникам наукових установ (зі спеціальності) приймається з урахуванням відгуків не менше шести працівників цієї наукової установи – фахівців, яким з відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора.

Рішення вченої ради закладу вищої освіти або наукової установи про присвоєння вченого звання старшого дослідника приймається з урахуванням відгуків не менше шести працівників цього закладу вищої освіти або наукової установи – фахівців, яким з відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора, доцента чи старшого дослідника (старшого наукового співробітника).

Якщо у закладі вищої освіти або науковій установі, в якій працює здобувач вченого звання старшого дослідника:

немає достатньої кількості висококваліфікованих фахівців з відповідної спеціальності, то вчена рада може розглядати питання щодо присвоєння вченого звання

здобувачу із врахуванням відгуків фахівців інших закладів вищої освіти або наукових установ, які відповідають вимогам абзацу другого цього пункту;

немає висококваліфікованих фахівців з відповідної спеціальності, то за клопотанням закладу вищої освіти або наукової установи, в якій працює здобувач вченого звання, питання щодо присвоєння вченого звання старшого дослідника може розглядати вчена рада іншого закладу вищої освіти або наукової установи.

4. Рішення вченої ради про присвоєння вченого звання приймається таємним голосуванням. Засідання вченої ради вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше ніж дві третини її членів. Рішення вченої ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше ніж три чверті від кількості членів вченої ради, присутніх на засіданні. Рішення вченої ради дійсне протягом одного календарного року.

5. Рішення вченої ради про присвоєння вченого звання затверджується атестаційною колегією МОН.

II. Основні критерії оцінки науково-педагогічної або наукової діяльності здобувачів вчених звань

1. Вчене звання професора присвоюють працівникам закладів вищої освіти, у тому числі закладів післядипломної освіти, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти, та вищих духовних навчальних закладів:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора наук;

2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

{Підпункт 3 пункту 1 розділу II виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки № 174 від 06.02.2017}

{Підпункт 4 пункту 1 розділу II виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки № 174 від 06.02.2017}

3) період роботи яких на посадах асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача (начальника або його заступника) кафедри становить не менш як 10 років, у тому числі останній навчальний рік на одній кафедрі (одного закладу вищої освіти) на посаді доцента, професора, завідувача (начальника або його заступника) кафедри, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою. Для наукових працівників, які займаються науково-педагогічною діяльністю, період роботи становить не менше п'ятнадцяти років на посадах наукових (відповідно до підпункту 1 пункту 2 цього розділу) та науково-педагогічних (відповідно до цього підпункту) працівників. Для науково-педагогічних працівників закладів вищої духовної освіти враховується період педагогічної роботи у закладах вищої духовної освіти, статуту (положення) яких зареєстровані у встановленому законодавством порядку;

{Підпункт 3 пункту 1 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

4) які мають сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу, або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням іноземної мови, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» або «Web of Science» та які мають ISSN-

номер, підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Підпункт 4 пункту 1 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

5) які підтверджують свій міжнародний досвід документами (сертифікатами, свідоцтвами, дипломами, іншими документами), зокрема про навчання, стажування або роботу у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (далі - ОЕСР) та/або Європейського Союзу (далі - ЄС), або участь (керівниками/виконавцями) у проєктах, які фінансуються (фінансувалися) зазначеними країнами (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Пункт 1 розділу II доповнено новим підпунктом 5 згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 174 від 06.02.2017; в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

6) які опублікували після захисту докторської дисертації навчально-методичні та наукові праці у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше двох публікацій у виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» або «Web of Science» та які мають ISSN-номер, підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань;

{Підпункт пункту 1 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

7) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри закладу вищої освіти.

{Підпункт пункту 1 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

2. Вчене звання професора присвоюється працівникам наукових установ:

1) які працюють у наукових установах Національної академії наук та національних галузевих академіях наук, іншого підпорядкування, наукових організаціях, наукових підрозділах закладів вищої освіти на посаді завідуючого (начальника) науковим відділом (відділенням, сектором, лабораторією), головного наукового співробітника, провідного наукового співробітника, старшого наукового співробітника або директора, заступника директора, вченого секретаря;

2) яким присуджено науковий ступінь доктора наук;

3) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

4) період наукової та науково-педагогічної роботи яких становить не менш як 10 років, у тому числі останній календарний рік на одній із зазначених вище посад;

{Підпункт 4 пункту 2 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

5) які мають сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн ЄС або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням іноземної мови, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» або «Web of Science» та які мають ISSN-номер,

підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Підпункт 5 пункту 2 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

6) які підтверджують свій міжнародний досвід документами (сертифікатами, свідоцтвами, дипломами, іншими документами), зокрема про навчання, стажування або роботу у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або участь (керівниками/виконавцями) у проєктах, які фінансуються (фінансувалися) зазначеними країнами (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Підпункт 6 пункту 2 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

7) які опублікували після захисту докторської дисертації навчально-методичні та наукові праці у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше трьох публікацій у виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» або «Web of Science» та які мають ISSN-номер, підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань;

{Підпункт пункту 2 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

8) які підготували не менше ніж трьох докторів філософії (кандидатів наук).

{Підпункт пункту 2 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

3. Вчене звання професора присвоюється працівникам закладів вищої освіти, у тому числі закладів післядипломної освіти, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти, та вищих духовних навчальних закладів, яким не присуджено ступінь доктора наук, але:

1) які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук);

2) яким присвоєно вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);

3) які провадять навчальну діяльність не менш як 15 навчальних років на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідуючого (начальника або його заступника) кафедрою, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі (в одному закладі вищої освіти) на посаді доцента, професора, завідуючого (начальника або його заступника) кафедрою, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою. Для науково-педагогічних працівників закладів вищої духовної освіти враховується період педагогічної роботи у закладах вищої духовної освіти, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законодавством порядку;

{Підпункт 3 пункту 3 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

4) які мають сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн ЄС або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням іноземної мови (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Підпункт 4 пункту 3 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

5) які підтверджують свій міжнародний досвід документами (сертифікатами, свідоцтвами, дипломами, іншими документами), зокрема про навчання, стажування або роботу у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або участь (керівниками/виконавцями) у проєктах, які фінансуються (фінансувалися) зазначеними країнами (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Підпункт 5 пункту 3 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

6) які опублікували після захисту докторської дисертації навчально-методичні та наукові праці у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше чотирьох публікацій у виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» або «Web of Science» та які мають ISSN-номер, підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань;

{Підпункт 6 пункту 3 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

7) які підготували не менше трьох докторів філософії (кандидатів наук);

8) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри закладу вищої освіти.

{Пункт 3 розділу II доповнено новим підпунктом 8 згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

4. Вчене звання професора присвоюється діячам культури і мистецтв, педагогічна діяльність яких у відповідності з навчальним планом передбачає індивідуальну роботу з опанування мистецьких вмінь і навичок та безпосередньо впливає на формування професійної майстерності майбутнього митця, та:

1) які провадять навчальну діяльність не менш як 10 навчальних років на посадах асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідуючого кафедрою, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі (в одному закладі вищої освіти) на посаді доцента, професора, завідуючого кафедрою, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою;

2) які удостоєні відповідно почесного звання «Народний артист України», «Народний художник України», «Народний архітектор України», «Заслужений діяч мистецтв України»;

3) яким присвоєно вчене звання доцента;

4) які мають:

сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням іноземної мови;

{Абзац другий підпункту 4 пункту 4 розділу II із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 174 від 06.02.2017, № 322 від 17.03.2021}

значні особисті творчі досягнення:

у музичній сфері – масштабна концертна діяльність, фондові аудіо-, відеозаписи, наявність звання лауреата міжнародних конкурсів і фестивалів;

в образотворчій, декоративно-прикладній, дизайнерській та реставраційній сфері – персональні виставки, видання каталогів, альбомів, буклетів;

у театральній сфері, сфері кіно і телебачення – записи концертів, театральні постановки, фільми, інші творчі роботи, що використовуються у педагогічній діяльності;

наукові праці у фахових наукових виданнях України чи провідних наукових виданнях інших держав;

5) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри закладу вищої освіти;

6) які особисто підготували не менше п'яти осіб, удостоєних почесних звань України, або лауреатів міжнародних та державних премій, конкурсів, виставок, оглядів, фестивалів.

5. Вчене звання доцента присвоюється працівникам закладів вищої освіти, у тому числі закладів післядипломної освіти, які здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти, та вищих духовних навчальних закладів, які здійснюють науково-педагогічну діяльність, та:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

{Підпункт 2 пункту 5 розділу II виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки № 174 від 06.02.2017}

{Підпункт 3 пункту 5 розділу II виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки № 174 від 06.02.2017}

2) період роботи яких на посадах асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідувача (начальника або його заступника) кафедри становить не менше ніж п'ять навчальних років, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі (в одному вищому навчальному закладі), зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою. Для науково-педагогічних працівників закладів вищої духовної освіти враховується стаж педагогічної роботи у закладах вищої духовної освіти, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законодавством порядку;

{Підпункт 2 пункту 5 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

3) які мають сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн ЄС або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням іноземної мови, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» або «Web of Science» та які мають ISSN-номер, підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Підпункт 3 пункту 5 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

4) які підтверджують свій міжнародний досвід документами (сертифікатами, свідоцтвами, дипломами, іншими документами), зокрема про навчання, стажування або роботу у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або участь (керівниками/виконавцями) у проєктах, які фінансуються (фінансувалися) зазначеними країнами (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Пункт 5 розділу II доповнено новим підпунктом 4 згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 174 від 06.02.2017; в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

5) які опублікували після захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) навчально-методичні та наукові праці у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше однієї публікації у виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» або «Web of Science» та які мають ISSN-номер, підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань;

{Підпункт пункту 5 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

6) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри закладу вищої освіти.

{Підпункт пункту 5 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

6. Вчене звання доцента присвоюється діячам культури і мистецтв, педагогічна діяльність яких у відповідності з навчальним планом передбачає індивідуальну роботу з опанування мистецьких вмінь і навичок та безпосередньо впливає на формування професійної майстерності майбутнього митця, та:

1) які провадять навчальну діяльність не менш як п'ять навчальних років на посаді асистента, викладача, старшого викладача, доцента, професора, завідуючого кафедрою, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі (в одному закладі вищої освіти), зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою;

2) які удостоєні відповідно почесного звання «Народний артист України», «Народний художник України», «Народний архітектор України», «Заслужений діяч мистецтв України», «Заслужений артист України», «Заслужений художник України», «Заслужений архітектор України», Заслужений працівник культури України», «Заслужений майстер народної творчості України»;

{Підпункт 2 пункту 6 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

3) період роботи яких після удостоєння зазначеного почесного звання становить не менш як рік;

{Підпункт 3 пункту 6 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

4) які мають:

значні особисті творчі досягнення:

у музичній сфері - масштабна концертна діяльність, фондові аудіо-, відеозаписи, наявність звання лауреата міжнародних конкурсів і фестивалів;

в образотворчій, декоративно-прикладній, дизайнерській та реставраційній сфері - персональні виставки, видання каталогів, альбомів, буклетів;

у театральній сфері, сфері кіно і телебачення - записи концертів, театральні постановки, фільми, інші творчі праці, що використовуються у педагогічній діяльності;

наукові праці у фахових наукових виданнях України чи провідних наукових виданнях інших держав;

{Підпункт пункту 6 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

5) які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країн, які входять до ОЕСР, на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри закладу вищої освіти;

6) які особисто підготували не менш як трьох лауреатів міжнародних або державних премій, конкурсів, виставок, оглядів, фестивалів.

7. Вчене звання старшого дослідника присвоюється працівникам закладів вищої освіти або наукових установ, зарахованих на посади після обрання за конкурсом чи в порядку атестації, зокрема за сумісництвом:

1) яким присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;

2) період наукової роботи яких становить не менш як п'ять років та які працюють на посадах старшого наукового співробітника, провідного наукового співробітника, головного наукового співробітника, доцента, професора, заступника завідуючого (начальника) та завідуючого (начальника) науково-дослідним відділом (відділенням, сектором, лабораторією), завідуючого кафедрою, ректора, проректора з наукової роботи, директора, заступника директора з наукової роботи, вченого секретаря, за умови успішної роботи на зазначених посадах не менше календарного року. Якщо особа працює одночасно на науковій і науково-педагогічній посаді, то зараховується період роботи на одній з цих посад;

{Підпункт 2 пункту 7 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

3) які мають сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн ЄС або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням іноземної мови, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» або «Web of Science» та які мають ISSN-номер, підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Підпункт 3 пункту 7 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

4) які підтверджують свій міжнародний досвід документами (сертифікатами, свідоцтвами, дипломами, іншими документами), зокрема про навчання, стажування або роботу у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або участь (керівниками/виконавцями) у проєктах, які фінансуються (фінансувалися) зазначеними країнами, або участь у роботі не менш як однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної у зазначених країнах (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Підпункт пункту 7 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

5) які опублікували після захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) навчально-методичні та наукові праці у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше двох публікацій у виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» або «Web of Science» та які мають ISSN-номер, підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань.

{Підпункт пункту 7 розділу II в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

8. Вчене звання старшого дослідника може бути присвоєно за спеціальністю, яка належить до іншої галузі, ніж галузь, у якій здобувачеві присуджено науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), за умови, що опубліковані наукові праці містять отримані здобувачем нові науково обґрунтовані результати, які у сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для відповідної галузі знань.

III. Розгляд атестаційних матеріалів

1. Атестація здобувачів вчених звань професора і доцента, які ведуть навчально-методичну роботу у закладах вищої освіти, у тому числі закладах післядипломної освіти, здійснюється на кафедрі, де вони працюють. При цьому профіль педагогічної роботи здобувача повинен відповідати основному напрямку діяльності даної кафедри. Якщо здобувач працює на багатопрофільній кафедрі, то у рішенні щодо присвоєння вченого звання вказується основний курс, який він викладає.

2. Атестація здобувачів вченого звання професора та старшого дослідника, які працюють у наукових установах або у наукових підрозділах закладів вищої освіти, здійснюється зі спеціальності за профілем їх основної діяльності відповідно до галузей знань і спеціальностей з урахуванням трансформації галузей науки та наукових спеціальностей відповідно до законодавства.

3. Розгляд атестаційних матеріалів, поданих здобувачами вчених звань, здійснюється вченими радами закладів вищої освіти, у тому числі закладів післядипломної освіти, наукових установ, за висновком кафедри, відповідного структурного підрозділу наукової установи. У висновку повинно бути відображено дотримання здобувачем вченого звання академічної доброчесності.

{Пункт 3 розділу III в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

4. Розгляду атестаційних матеріалів на кафедрі закладу вищої освіти має передувати проведення відкритої лекції для студентів відповідного напрямку підготовки (спеціальності) за умови присутності на ній не менше трьох викладачів кафедри.

5. На засіданні кафедри у присутності не менше ніж двох третин членів кафедри заслуховується звіт про науково-педагогічну діяльність здобувача та результати проведення відкритої лекції.

За результатами розгляду атестаційних матеріалів кафедра:

готує висновок, яким підтверджуються високий науково-методичний рівень викладання навчальних дисциплін та відповідність здобувача заявленому вченому званню, і передає секретарю вченої ради закладу вищої освіти;

рекомендує доопрацювати атестаційні матеріали.

Рішення кафедри приймається більшістю голосів від складу кафедри відкритим або таємним голосуванням (за вибором членів кафедри).

Повторно атестаційні матеріали розглядаються на кафедрі закладу вищої освіти після доопрацювання.

6. Порядок розгляду атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань відповідним структурним підрозділом наукової установи визначається вченою радою наукової установи.

7. Порядок розгляду атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань на засіданні вченої ради щодо присвоєння вчених звань професора, доцента і старшого дослідника у закладі вищої освіти, у тому числі закладі післядипломної освіти, науковій установі, визначається вченою радою.

8. Вчений секретар після прийняття вченою радою рішення про присвоєння здобувачу вченого звання протягом 15 днів оформляє атестаційну справу здобувача вченого звання відповідно до вимог розділу IV «Оформлення атестаційної справи» цього Порядку та надсилає її до МОН.

9. Вчена рада на запити МОН надає додаткову інформацію і матеріали про діяльність здобувача вченого звання, процедуру його атестації.

10. На рішення вченої ради про присвоєння/відмову у присвоєнні вченого звання здобувач вченого звання протягом двох місяців з дня прийняття рішення вченою радою може подати апеляцію до вченої ради або до МОН.

У разі надходження апеляції до вченої ради формується склад апеляційної комісії, крім випадків, коли апеляція не містить аргументів по суті виявлених недоліків. Апеляційна комісія формується у складі голови та членів комісії. Рішення щодо утворення апеляційної комісії та затвердження її складу приймає вчена рада.

Апеляційна комісія готує висновок, який підписується всіма членами комісії.

11. На підставі висновку апеляційної комісії вчена рада приймає рішення про задоволення або про відмову у задоволенні апеляції.

Якщо апеляцію здобувача вченого звання задоволено, то вчена рада може прийняти рішення про присвоєння вченого звання та в установленому порядку надіслати до МОН атестаційну справу здобувача вченого звання.

IV. Оформлення атестаційної справи

1. Атестаційна справа здобувача вченого звання складається з таких документів:

- 1) супровідний лист до атестаційної справи здобувача вченого звання (додаток 1);
- 2) копія першої сторінки паспорта здобувача, засвідчена підписом ученого секретаря вченої ради;
- 3) копія свідоцтва про зміну імені, засвідчена в установленому порядку (у разі зміни здобувачем вченого звання імені);
- 4) рішення вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання згідно з додатком 3 (для здобувачів вченого звання по кафедрі), додатком 4 (для здобувачів вченого звання зі спеціальності) або додатком 5 (для діячів культури і мистецтв) до цього Порядку;
- 5) копії дипломів доктора наук, доктора філософії (кандидата наук), атестатів доцента, старшого дослідника (старшого наукового співробітника) (для здобувачів вченого звання професора), документів про удостоєння відповідного почесного звання або інших нагород (для діячів культури і мистецтв), засвідчені підписом ученого секретаря вченої ради та скріплені печаткою закладу вищої освіти або наукової установи;
- 6) протокол засідання лічильної комісії (додаток 6);
- 7) список навчально-методичних праць та/або наукових праць (додаток 7);
- 8) копія сертифіката, який підтверджує достатньо високий рівень володіння іноземною мовою (крім осіб з інвалідністю I групи);

{Підпункт 8 пункту 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 322 від 17.03.2021}

9) довідка з основного місця роботи та витяги з наказів про зарахування на посаду та звільнення з посади додатково для осіб, які працюють за сумісництвом;

10) довідка про науково-педагогічну, наукову діяльність на посадах у закладах вищої освіти, у тому числі закладах післядипломної освіти, наукових установах (додаток 8).

2. Атестаційна справа здобувача вченого звання, який працює у закладі вищої освіти, що має статус дослідницького, складається з таких документів:

1) супровідний лист до атестаційної справи здобувача вченого звання, який працює у закладі вищої освіти, що має статус дослідницького (додаток 2);

2) копія першої сторінки паспорта здобувача, засвідчена підписом ученого секретаря вченої ради;

3) копія свідоцтва про зміну імені, засвідчена в установленому порядку (у разі зміни здобувачем вченого звання імені);

4) рішення вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання згідно з додатком 3 (для здобувачів вченого звання по кафедрі), додатком 4 (для здобувачів вченого звання зі спеціальності) або додатком 5 (для діячів культури і мистецтв) до цього Порядку;

5) протокол засідання лічильної комісії (додаток 6).

3. Обкладинки атестаційних справ здобувачів вчених звань оформляються згідно з додатками 9, 10 до цього Порядку.

4. Якщо особа виконує роботу за закритою тематикою, атестаційна справа здобувача вченого звання комплектується нетаємними документами.

V. Оформлення та видача атестатів

1. Після затвердження відповідно до законодавства атестаційною колегією МОН рішень вчених рад про присвоєння вчених звань МОН виписує і видає атестати за зразком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 656.

2. Атестат, виданий МОН, є документом, який засвідчує рівень професійної кваліфікації науково-педагогічного, наукового працівника при вирішенні питань зайняття ним відповідної посади та оплати його праці.

3. Оформлення атестатів здійснюється протягом двох місяців після прийняття рішення атестаційною колегією МОН.

4. Атестати видаються відповідальним особам (ученим секретарям вчених рад) для вручення їх працівникам, яким присвоєні вчені звання.

5. У випадку втрати, знищення або пошкодження виданого атестата про присвоєння вченого звання видається дублікат атестата з новим порядковим номером. Дублікат оформляється у повній відповідності до раніше виданого атестата.

У разі зміни працівником прізвища, імені, по батькові (так само, як і зміни кафедри, галузі професійної діяльності) виписаний атестат обміну і переоформленню не підлягає.

VI. Позбавлення вчених звань

1. Позбавлення вчених звань здійснюється відповідно до порядку їх присвоєння.

Питання про позбавлення вченого звання розглядається атестаційною колегією МОН:
у разі надходження до МОН рішення вченої ради про позбавлення вченого звання;
за клопотанням вченої ради, яка надсилала до МОН документи щодо присвоєння вченого звання;

у разі виявлення МОН порушення вимог законодавства з питань присвоєння вчених звань;

відповідно до рішення суду.

2. Для вивчення обставин, пов'язаних з порушенням питання про позбавлення вченого звання, на засіданні вченої ради із числа її членів утворюється комісія, кількісний та персональний склад якої визначається вченою радою.

3. У 15-денний строк після розгляду питання про позбавлення працівника вченого звання до МОН надсилаються такі документи:

рішення (клопотання) вченої ради про позбавлення вченого звання;

оригінал протоколу засідання лічильної комісії;

копії документів про присвоєння вченого звання;

інші документи, що підтверджують порушення вимог законодавства з питань присвоєння вчених звань.

4. Атестаційна колегія МОН відповідно до законодавства затверджує рішення вченої ради про позбавлення (позбавляє) вченого звання з урахуванням всіх матеріалів справи і результатів попереднього експертного розгляду.

На підставі рішення атестаційної колегії МОН атестат особи, позбавленої вченого звання, визнається недійсним.

5. Вчена рада на запити МОН надає інформацію, документи і матеріали, необхідні для розгляду питання про позбавлення вченого звання.

**Директор департаменту
атестації кадрів
вищої кваліфікації**

С.Д. Криштоф

{Додаток 1 виключено на підставі Наказу Міністерства освіти і науки № 174 від 06.02.2017}

	Додаток 1 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (підпункт 1 пункту 1 розділу IV)

СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ
до атестаційної справи здобувача вченого звання

	Додаток 2 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (підпункт 1 пункту 2 розділу IV)

СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ
до атестаційної справи здобувача вченого звання, який працює у закладі вищої освіти, що має статус дослідницького

	Додаток 3 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (підпункт 4 пункту 1 розділу IV)

РІШЕННЯ
вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання

	Додаток 4 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (підпункт 4 пункту 1 розділу IV)

РІШЕННЯ
вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання

	Додаток 5 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (підпункт 4 пункту 1 розділу IV)

РІШЕННЯ

вченої (науково-технічної) ради щодо присвоєння вченого звання

	Додаток 6 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (підпункт 6 пункту 1 розділу IV)

ПРОТОКОЛ

засідання лічильної комісії щодо присвоєння вченого звання

	Додаток 7 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (підпункт 7 пункту 1 розділу IV)

СПИСОК

навчально-методичних праць та/або наукових праць

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача вченого звання)

№ з/п	Назва	Характер роботи	Вихідні дані	Обсяг (у сторінках)/авторський доробок	Співавтори
1	2	3	4	5	6
Здобувач вченого звання		_____ (підпис)		_____ (прізвище, ініціали)	
_____ (число, місяць, рік)					
Засвідчено: Завідуючий (начальник) кафедрою		_____ (підпис)		_____ (прізвище, ініціали)	
Заступник директора з наукової роботи (для працівників НДІ)		_____ (підпис)		_____ (прізвище, ініціали)	
Вчений секретар М.П.		_____ (підпис)		_____ (прізвище, ініціали)	

Примітки:	1. У колонці 2 подається повна назва публікації мовою оригіналу. 2. У колонці 3 зазначається характер роботи: стаття, тези доповідей, авторські свідоцтва, патенти, методичні розробки, підручники, навчальні посібники тощо. 3. У колонці 4 конкретизуються місце і час публікації (видавництво, журнал – номер або серія, рік); дається характеристика збірників (міжвузівський, тематичний тощо), місце і рік видання; зазначаються тематика, категорія, місце і рік проведення наукових і методичних конференцій, симпозіумів, семінарів та з'їздів, інших зібрань наукового характеру, у матеріалах яких уміщено тези доповіді (виступу, повідомлення): міжнародні, республіканські, регіональні галузеві, обласні, міжвузівські, вузівські (науково-педагогічного напрямку); авторське свідоцтво на винахід, рік видачі; номери реєстрації і дати оформлення патентів, ліцензій. Вихідні дані записуються відповідно до правил бібліографічного опису літератури. Наукова публікація у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, або у фаховому виданні (виділяється жирним шрифтом). 4. У колонці 5 вказується кількість сторінок публікації. Якщо праця велика і видана у співавторстві, то кількість сторінок вказується дробом: у чисельнику – загальний обсяг, у знаменнику – частка автора. 5. У колонці 6 наводяться прізвища та ініціали співавторів. Зі складу великих авторських колективів наводяться прізвища перших трьох осіб, після чого вказується: та інші, всього ___ осіб. Список формується у хронологічній послідовності опублікування робіт з наскрізною нумерацією праць за такими розділами: наукові праці за профілем кафедри, опубліковані до захисту дисертації; наукові праці за профілем кафедри, опубліковані після захисту дисертації; авторські свідоцтва, дипломи, патенти; основні навчально-методичні праці (за період науково-педагогічної діяльності) за профілем кафедри.

	Додаток 8 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (підпункт 10 пункту 1 розділу IV)

ДОВІДКА
про науково-педагогічну, наукову діяльність на посадах у
закладах вищої освіти, у тому числі закладах післядипломної
освіти, наукових установах

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вченого звання)

№ з/п	Дата			Відомості про науково-педагогічну, наукову діяльність на посадах у закладах вищої освіти, у тому числі закладах післядипломної освіти, наукових установах	Документ про зарахування на посаду (звільнення з посади), його дата і номер
	число	місяць	рік		
1	2	3	4	5	6
1					

2					
3					
Засвідчено:					
Начальник відділу кадрів		_____		_____	
		(підпис)		(прізвище, ініціали)	
		М.П.			
Примітки:			1. У колонці 5: зазначається повне найменування закладу вищої освіти, наукової установи та скорочене найменування органу, до сфери управління якого належить заклад, установа; у разі звільнення зазначається його причина з посиланням на статтю (пункт) закону; наводяться відомості про науково-педагогічну, наукову діяльність на посаді у закладі вищої освіти, у тому числі закладі післядипломної освіти, науковій установі, в якій особа працює за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою. 2. У колонці 6 вказуються документи, внесені до трудової книжки.		
			Додаток 9 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (пункт 3 розділу IV)		

АТЕСТАЦІЙНА СПРАВА
здобувача вченого звання

			Додаток 10 до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (пункт 3 розділу IV)		

АТЕСТАЦІЙНА СПРАВА
здобувача вченого звання